

**HRVATSKA RADIOTELEVIZIJA
PROGRAMSKO VIJEĆE HRT-a**

Broj: 56/18

Zagreb, 1. listopada 2018.

Z A P I S N I K

56. hitne sjednice Programskog vijeća HRT-a održane 1. listopada 2018. u sobi 107A, objekt B-30, I. kat

Započeto u 14.34

PRISUTNI 9/11: Nikola Baketa, Vlaho Bogišić, Ivica Maštruko, Maja Sever, Zorislav Lukić, Robert Markt, Aleksandar Milošević, Dean Šoša,

ODSUTNI: Zdravko Kedžo (ispričao se), Ivica Lučić (ispričao se), Neda Ritz, (ispričala se)

OSTALI PRISUTNI: Renato Kunić, ravnatelj PJ Program, Toni Caratan, glavni tajnik HRT-a, Bruno Kovačević, glavni urednik programa HTV 1, HTV 2, HTV 3, HTV 4 i Međunarodnog programskog kanala, Eliana Čandrić Glibota, glavna urednica RJ Programi Hrvatskog radija, Andrea Arežina Grgičević, glavna urednica portala HRT-a i nelinearnih medijskih usluga, Katja Kušec, urednica Programskog kanala HTV 1, Tomislav Štengl, urednik Programskog kanala HTV 2, Vlatka Kolarović, urednica Programskog kanala HTV 3, Dražen Miočić, urednik Programskog kanala HTV 4, Vladimir Kumbrija, urednik HRA 1, Jadranka Rilović, v. d. urednika HRA 2, Nevenka Dujmović, urednica HRA 3, Tanja Baran, urednica Radija Sljeme, i Mirjana Bujdo Vadina, tajnica Programskog vijeća HRT-a.

Sjednicu je otvorio dopredsjednik Vijeća, gospodin Baketa i utvrdio da je prisutno 8 od 11 članova Programskog vijeća HRT-a te da postoji kvorum za donošenje pravovaljanih odluka.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, utvrdio je da je sjednica sazvana na prijedlog šest članova Vijeća, a temeljem članka 18. stavka 2. Poslovnika o radu Programskog vijeća. S obzirom na to da je riječ o hitnoj sjednici samo je jedna točka dnevnog reda, i to:

1. Rasprava o ograničenjima u održavanju stabilnosti programa HRT-a

Prepušta riječ predlagatelju navedene točke, a to je kolega Bogišić.

Vlaho Bogišić, član Vijeća, naveo je kako se drugi put javlja kao predlagatelj hitne sjednice iako je ovaj put samo pomogao strukturirati poslovnički zahtjeve koje su postojali i prije, a koje su izložili dopredsjednik Baketa i kolega Milošević te vjeruje da će oni to bolje obrazložiti. Istaknuo je kako je on suglasan s temeljnim razlogom zbog kojeg se pokreće cijela ova procedura, a to je priopćenje nacionalne reprezentativne novinarske udruge - Hrvatskog novinarskog društva te se odnosi na razgovor o problemu u programskom sustavu. Pritom se ne misli na probleme predsjednika toga društva, nego na ono što su kućni ogranak toga društva i samo Društvo rekli o problemima u programima HRT-a. Naveo je kako je već prije uočio da postoje ozbiljne teškoće u komunikaciji unutar Vijeća HRT-a, između Vijeća i drugih razina u Kući, između Vijeća HRT-a i javnosti, a sada i između cijelog sustava HRT-a i javnosti. Smatra da je to nešto o čemu moraju razgovarati, i to što prije da se ne dogodi ono što se već jednom dogodilo u Vijeću HRT-a, kada je komunikacija u Vijeću prije 15-ak godina otišla puno dalje i poprimila nedopustive razmjere.

Iako je svjestan da ima puno onih koji priželjkuju da okolo lete limuni, on je zagovornik danonoćnog razgovora bilo sa sindikatima, radničkim vijećima, novinarima, a pogotovo s Programskim vijećem. Smatra da moraju razgovarati o tome što se dogodilo i zašto reprezentativna novinarska udruga u Kući smatra da problemi postoje i zašto su se uopće ti

drastični incidenti dogodili. Naveo je kako je deset godina bio na mjestu direktora i u tom razdoblju nije potpisao nijedan otkaz. Stvari se polako mijenjaju i postaje bolje, ali ovdje se podižu tenzije i moraju o tome razgovarati. Potpuno podupire naslov intervjua s glavnim ravnateljem koji je rekao da idemo prema zakonitosti, prema nenasilju. Smatra da se trebaju truditi održavati atmosferu i radne prilike, a osobito programsku stabilnost u ovoj kući. Istaknuo je da oni kao članovi Vijeća imaju zakonsku obvezu razgovarati o onome na što ih upozoravaju oni koji za taj program odgovaraju.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, zahvalio je gospodinu Bogišiću na uvodu i još jednom sve podsjetio da ne raspravljaju o otkazima na HRT-u, nego o ograničenjima u programu i održavanju stabilnosti programa. S obzirom na to da je kolega Milošević bio inicijalni predlagatelj ove sjednice, koja je poslije donekle promijenjena, moli i njega da obrazloži svoje zahtjeve za ovu hitnu sjednicu.

Aleksandar Milošević, član Vijeća, naveo je kako je svoj prijedlog već obrazložio i to objašnjenje je očito bilo dovoljno da njegov prijedlog podupre većina članova Vijeća. Riječ je o krajnje ozbiljnom, gotovo dramatičnom dopisu Hrvatskog novinarskog društva, dopisu koji je stigao s takvog mjesta i takvog je sadržaja da mu se činilo ne samo opravdano već i nužno da te navode prokomentiraju i čuju ih iz usta onih koji su se obratili njima i cijeloj javnosti. Podsjetio je da je Hrvatsko novinarsko društvo u tome dopisu problematiziralo aferu „Karte“, zatim nabavu ne loše, već grozne serije „*Je li moglo drugačije*“, kao i to da se njihovi stavovi i prijedlozi ne prihvaćaju u stvaranju programa, da su marginalizirani, te im je zabranjeno javno govoriti. A spominju i ograničenja u radu i cenzuru. Svi ti stavovi vidljivi su i u nastupima predsjednika Hrvatskog novinarskog društva, tj. urednika koji je dobio otkaz. Svjestan je da ne mogu govoriti o njegovu slučaju, ali smatrao je da će Hrvoje Zovko danas biti na sjednici jer njegov prijedlog za sazivanje ove sjednice je prihvaćen, što znači da su trebali biti prihvaćeni i predloženi gosti. Nerazumljiv i neprihvatljiv mu je postupak predsjednika Vijeća koji je ipak odlučio ne pozvati predsjednika Hrvatskog novinarskog društva.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, obrazložio je kako je predlagatelj hitne sjednice zahtijevao da sjednici Vijeća prisustvuju i predstavnici Hrvatskog novinarskog društva kako bi obrazložili optužbe vezane uz kršenje programskih načela. Predsjednik vijeća odlučio je sukladno svojim poslovnim nadležnostima i mogućnostima da ih neće pozvati.

Aleksandar Milošević, član Vijeća, naveo je kako je vrlo mnogo razmišljao o temi današnje sjednice kao i postupku našeg predsjednika, stoga je koncipirao nekoliko prijedloga za Vijeće:

„Programsko vijeće zatražilo je sazivanje hitne sjednice zbog krajnje ozbiljnih zamjerki reprezentativnog strukovnog udruženja - Hrvatskog novinarskog društva, na račun kršenja profesionalnih i etičkih načela u programu.

Smatrali smo da takve tvrdnje zaslužuju razmatranje na našoj sjednici uz diskusiju s osobama koje su ih iznijele. Unatoč zakonskim i statutarnim mogućnostima te unatoč volji većine, predsjednik Vijeća nije želio na sjednicu pozvati predstavnike HND-a. Time hitna sjednica gubi svoj originalni smisao.

Na taj način još se jednom odbija razgovor sa reprezentativnim strukovnim udruženjem, ali i javnošću.

Izostankom komunikacije pokazuje se prezir i potpuna ignorancija i prema zaključcima Programskog vijeća. Nažalost, takav izostanak zapažamo na svim razinama HRT-a. Tako je na jednoj od nedavnih sjednica Vijeće prihvatilo zaključak o nultoj stopi tolerancije prema

zločinima totalitarnih režima, što je HRT vrlo brzo ignorirao te opet dopustio revizionističko iskrivljavanje povijesti (vijest o komemoraciji u Jastrebarskom).

Vijeće HRT-a već dulje vrijeme prijedlozima, sugestijama i zaključcima svojih članova upozorava na česta i brojna kršenja programskih načela te obveza propisanih Zakonom i Ugovorom s Vladom Republike Hrvatske, kao i na kršenje etičkih i strukovnih normi.

Kako HRT sve to sustavno ignorira, a poruke i zaključci ovog vijeća ne dopiru do javnosti, ovaj je zaključak izravno obraćanje i javnosti, ali i Hrvatskom saboru zbog zabrinjavajućeg stanja HRT-ovih programa te nepoštovanja novinarskih standarda, etičkih normi i medijskih sloboda u ovoj kući“.

Zorislav Lukić, član Vijeća, zamolio je da se navedeni prijedlog zaključka stavi na papir i da im se nakon toga da vremena da ga pročitaju kako bi se na njega mogli očitovati jer mu je ovako samo slušajući teško zaključiti bi li mogao glasovati za taj zaključak ili ne. Istaknuo je kako u prijedlogu ovog zaključka nije čuo nijedan razlog za navodno kršenje programskih načela, kako je navedeno u obrazloženju za sazivanje ove sjednice. Ujedno je skrenuo pozornost na to da Vijeće nikada nije donijelo zaključak o nultoj stopi tolerancije kako se u ovom prijedlogu zaključka navodi.

Renato Kunić, ravnatelj PJ Program, naveo je kako ne može ulaziti u zaključke Vijeća, ali moli da mu se objasni što je to reprezentativna udruga koja se spominje u prijedlogu zaključka i koliko to članova neka udruga mora imati da bi bila reprezentativna. Ujedno moli da se pojasni je li stav Vijeća da Hrvatska radiotelevizija ne bi trebala snimati događaje na kojima sudjeluju predstavnici Ministarstva branitelja i braniteljskih udruga? Naveo je da pod tim misli na ovaj događaj u Jastrebarskom.

Aleksandar Milošević, član Vijeća, naveo je kako je prioritetna tema rasprava o ovom zaključku, a poslije može odgovoriti na pitanja gospodina Kunića. Istaknuo je kako u prijedlogu ovoga zaključka nije spominjao nikakve stvari koje su pale s Marsa, već govori o problemima koji ih svakodnevno opterećuju u radu i o kojima je Vijeća vrlo mnogo govorilo već prije. Predlaže pauzu od desetak minuta kako bi prijedlog zaključka umnožio i podijelio svim članovima Vijeća, a nakon toga može odgovarati na pitanja.

Robert Markt, član Vijeća, naveo je kako se on osobno ne slaže s ovakvim sadržajem predloženog zaključka zato što je preopćenit, preširok i implicira puno više od teme zbog koje su se danas našli. Njegovi stavovi proizlaze i iz činjenice da je danas u jednim dnevnim novinama objavljen intervju glavnog ravnatelja u kojem je upravo objašnjeno zbog čega su se neke stvari dogodile. Smatra da je previše i nepotrebno uvlačiti javnost u cijelu ovu priču, a osobito zbog nadležnosti Programskog vijeća koje se treba baviti programom, a ne problemima koji se tiču uredništva. Zanima ga je li zbog te jedne osobe, koja više nije na uredničkom mjestu, ugrožen program pa Vijeće zbog toga to treba raspraviti. Smatra da je zaključak preširok jer počinje od reprezentativne novinarske udruge, pa se nadovezuje na javnost, zatim na temu koja je više tema za povjesničare, nego za Vijeće. Smatra da bi se Vijeće trebalo baviti time je li objavljena vijest pravilno prenesena te ako nije, je li sukladno pravilima struke objavljen ispravak.

To je ono što njega zanima i što je meritum rada Vijeća, a ne da se bave umjetničkim dojmovima jer umjetnički su dojmovi ipak samo to.

Ivica Maštruko, član Vijeća, naveo je kako se nalaze u jednoj čudnoj situaciji kao Programsko vijeće te ako govore o kršenju etičkih i programskih načela, to otvara isto tako jednu čudnu raspravu, tj. govore o Vladinu kršenju ustavnih i zakonskih načela, odnosno od

strane vlasti i vladajuće političke elite. Smatra da se stavovi i stanje u političkoj eliti odražavaju i na stanje na HRT-u. Svjedočimo kako političke elite i politička vlast u Hrvatskoj krše ustavna i zakonska načela, što se odražava i na stanje u Hrvatskoj radioteleviziji. Uobičajeno je i normalno da HRT otkako postoji odražava, provodi i na neki način podupire vlast, biva glasnogovornik politike, Vlade i vladajuće koalicije. To je tako sada, a bit će i ubuduće. Rukovodeće strukture HRT-a na neki način moraju podupirati Vladu i biti njezin glasnogovornik, odnosno u svojim posebnim informativno-političkim emisijama i programima zastupati ono što trenutačno zastupa vladajuća elita, jer će u suprotnom biti smijenjeni. Informativni program je takav da ga već osobno deprimira a da ne spominje opet *kaptolizaciju* programa HRT-a, niz incidentnih emisija, priloga i gostovanja na HRT-u, što je po njemu zapravo odraz ponašanja ministara, predsjednika Vlade i političke elite našeg društva. Druga je stvar osjećaju li novinari HRT-a da rade u skladu sa svojim profesionalnim, etičkim i moralnim opredjeljenjem.

Bruno Kovačević, glavni urednik programa HTV 1, HTV 2, HTV 3, HTV 4 i Međunarodnog programskog kanala, naveo je kako na posljednjih nekoliko sjednica Vijeća radi bilješke i danas ima potrebu podijeliti svoje impresije. Naveo je da se njihov pogled na HRT i na to kako oni vide neke stvari na HRT potpuno razlikuje od onoga kako to doživljavaju ljudi koji doista rade na HRT-u. Smatra da članovi Vijeća imaju poprilično iskrivljenu sliku kako se i što radi na HRT-u te se olako na sjednicama Vijeća iznose stavovi koji su paušalni te nemaju osnovu i uporišta ni u čemu. Zbog toga ima potrebu otvoriti im oči. Gospodin Milošević rekao je da su dobili dramatičan dopis u kojem je navedeno pet točaka, a o kojima se ovdje uopće nije raspravljalo. To su: karte na Svjetskom prvenstvu, dokumentarni serijal „Je li moglo drugačije“, marginalizacija ljudi na HRT-u i njihovo ograničavanje u radu te cenzura.

Što se tiče afere „Karte“ o tome ne može govoriti jer je to u procesu, a o otkupu serije „Je li moglo drugačije“ je već dostavljeno pisano očitovanje glavnog ravnatelja, ali osvrnut će se na ostale točke iz tog dopisa. Naveo je kako je izabran u prosincu 2016., prije je bio urednik Sportskog programa, pa je jedno vrijeme bio na mjestu v. d. glavnog urednika HTV2, zatim v. d. glavnog urednika HTV 1, pa onda v. d. glavnog urednika svih programa i posljednja tri mjeseca obnaša tu dužnost bez prefiksa vršitelj dužnosti. Što se tiče marginaliziranja ljudi, ograničavanja u radu i cenzuri, u posljednja 24 mjeseca mu se nitko nije obratio vezano za to niti mu se itko na to potužio ili zatražio sastanak, ili poslao e-mail u vezi tih problema koje je gospodin Milošević spomenuo. S druge strane, tajnica mu je izračunala da je od početka svoga mandata imao oko 2960 sastanaka sa svojim suradnicima i nitko od njih nikada na tim sastancima nije nijednom riječju spomenuo te probleme. Nije mu jasno otkuda sada ta mantra da ovdje vlada cenzura, da se ljude marginalizira i ograničava u radu. S druge strane, kada su prošle godine radili GPP na stolove urednika odjela došlo je u prosjeku 70-ak prijedloga za nove emisije, dokumentarne filmove, serijale i slično, uz napomenu da je 95% prijedloga prihvaćeno. Nejasno mu je gdje su ti propusti, odnosno gdje je to kršenje profesionalnih i etičkih načela unutar HRT-a. U posljednjih dvadeset mjeseci napravljena je generička programska shema koja je pridonijela stabilnosti programa. Program emitiranja programa je točan, gotovo u minutu svaku večer. Izbjegava se preklapanje žanrova po kanalima na što je Vijeće već prije upozoravalo. Povećan je broj sadržaja visoke vrijednosti, i to prema trokutu vrijednosti koji je prezentiran na sjednici Vijeća. Generička shema omogućila je kupnju na veliko po nižim cijenama, a više novca ulaže se u *prime time*. U sljedećih pet godina dogovorili su 85% domaćih sadržaja na svih pet kanala, što nikada prije nije bilo. Povećana je gledanost po svim kanalima za 7% u odnosu na 2017. Imali su idealno sportsko ljeto i najgledaniju sportsku emisiju u povijesti „Zabivaka“. Nadalje *Dnevnik 2* je nekoliko dana ljeti bio gledaniji od *Dnevnika Nove TV*. Pripremili su i nove nastavke zabavnih emisija: „A-strana“, „Volim Hrvatsku“ te najbolje humoristične serije, Knjazov dokumentarac, igrane serije kao što su „Novine“ i „Crno-bijeli svijet“. Počelo

je prikazivanje novih dokumentaraca: „*Rat prije rata*“, „*Varoški amarcord*“, „*Velikani hrvatskih glumišta*“, „*Najveće hrvatske nesreće*“ i slično. Ove jeseni uvedene su tri nove emisije uz 12 emisija koje su predstavljene prošle jeseni. Stavljen je naglasak na *prime time* i na javne sadržaje kao npr. „*Sigurno u prometu*“. U prosjeku desetak tisuća ljudi više dnevno gleda televiziju nego godinu prije. Projekcija je da će HRT do kraja godine ući među 12 najgledanijih javnih televizija Europe. Prošle godine HRT je bio na 18. mjestu. Povećan je SHARE za 6% i trenutačno iznosi 28,9% što znači da trećina gledatelja svih televizija u Hrvatskoj gleda Hrvatsku radioteleviziju. U *prime timeu* od 19 do 23 sata SHARE je povećan za 9,3%, a povećan je i 15-minutni uzastopni doseg REACH na cijelom danu i u *prime timeu*. To su podaci agencije specijalizirane za istraživanje gledanosti AGB Nielsen, koja provodi istraživanja gledanosti u velikoj većini zemalja u Europi. Najavio je završetak jednog od najvećih projekata HRT-a tj. „*Doba uskoka*“, a iz sportskog programa istaknuo je Davis Cup, prijenos Lige prvaka, rukometnu Ligu prvaka, Svjetsko prvenstvo u košarci itd. Najavio je uvođenje mentora, što je bio jedan od prijedloga koje je čuo na sjednici Vijeća, uz napomenu da je Vijeće tijelo koje svojim prijedlozima može pomoći da HRT ima bolju gledanost i više javnih sadržaja te u tome već polako uspijeva. Nejasno mu je zašto se sada saziva izvanredna sjednica Vijeća zbog nekih spomenutih stvari koje nisu potkrijepljene nikakvim argumentima. Moli da kada se takve stvari već iznose, onda da to bude potkrijepljeno konkretnim činjenicama kako bi sukladno tomu mogli adekvatno i odgovoriti.

Vlaho Bogišić, član Vijeća, zahvalio je što je napokon počela prava rasprava. Smatra da ovo što je gospodin Kovačević iznio pred Vijeće također treba iznijeti i javnosti. Sada je konačno čuo nešto konkretno, ali još uvijek nije čuo ono što on smatra da imaju pravo znati, a to je zašto nastaju tenzije u uredništvima. Smatra da je riječ cenzura možda preteška, ali svakako trebaju znati o čemu je točno riječ. Naveo je kako su se promijenili standardi javnog komuniciranja u hrvatskome društvu od vremena prije 2000., kada se slobodnije govorilo nego danas što je jedan veliki paradoks. Navedeno će argumentirati bez imena i bez konkretnosti jer pripadaju onom dijelu hrvatskog društva koji nema aparate ni financije da se nosi s posljedicama. Što se tiče reprezentativnosti, smatra da ravnatelj Programa ima pravo jer i osobno smatra da npr. Hrvatska akademija, Matica Hrvatska i Sveučilište više nisu reprezentativni za razliku od HRT-a, što je već nekoliko puta istaknuo.

Međutim, treba imati na umu da je većina novinara na HRT-u učlanjena u spomenuto društvo koje ima golemu tradiciju i društvenu snagu te gotovo više od tisuću članova kolega novinara, stoga smatra da imaju pravo znati kako ova kuća komunicira s tim kućnim ogrankom te udruge. Naveo je kako je inzistirao da se pri tome striktno drže Poslovnika jer ovo je vijeće nesposobno misliti unaprijed tako da donese Poslovnik koji će ih osloboditi tih formalnosti. Smatra da Vijeće ima pravo znati zašto jedan simpatični heroj nacije i naš kolega preko noći postaje osramoćen a da Vijeće o tome ništa ne zna, jer institucije navodno rade svoj posao. Vijeće je dio javnosti koja priželjkuje čuti što se to dogodilo, kao što ima pravo pitati za stabilnost programa ili zašto su se urednici zakačili, u vezi čega i je li bilo nasilja. Oni koji su na HRT dovodili ljude koji su poticali na nasilje sada sjede na odgovornim uredničkim funkcijama. Ujedno je naveo da je kolega Lukić imao pravo kada je rekao da u zaključku Vijeća nije bilo riječi o nultoj toleranciji zato što Vijeće nije uspjelo donijeti kvalitetan zaključak, već su donijeli razvodnjen, neprecizan, apstraktan i neprohodan zaključak, u čijem je sastavljanju i sam sudjelovao. Kao posljedica samo dvadesetak dana poslije predsjednica Republike govorila je u Jasenovcu o onome o čemu je Vijeće govorilo na toj sjednici a da HRT nije prenio jednu od najvažnijih rečenica iz govora predsjednice koja glasi: „*Na ovom mjestu podno jasenovačkog svijeta želim iskazati duboku tugu za sve žrtve holokausta u Hrvatskoj i žrtve kolaboracionističkog ustaškog režima tijekom Drugog svjetskog rata koji je*

donio strašna stradanja židovskoj zajednici, ali i Srbima, Romima i Hrvatima“. Pravo je uredništva da između 15 ili 17 rečenica vrlo dobrog govora predsjednice Republike izabere dijelove koje smatra relevantnim, pa su tako izabrane rečenice o tome da se treba boriti protiv svih totalitarnih režima, i to politički i kulturno kao i da se treba protiviti manipuliranju broja jasenovačkih žrtava. Važna je ravnoteža. Smatra da je jedan od glavnih problema nesnalaženja ovdje danas to što se ne slijedi politika Vlade i vladajuće koalicije. Kada se već govori da se Vijeće paušalno osvrće na neke probleme, mora navesti da je to zato što se stvaraju dojmovi, odnosno mantre i kako su svjesni da se u Informativnom programu vodi neka vrsta političke borbe koja njega kao člana Vijeća uopće ne zanima. Zanima ga zašto je Vijeću prošle godine rečeno da neće biti politike u dnevnom programu da bi već ujutro u emisiji „Dobro jutro, Hrvatska“ bili izloženi upravo politici. Istaknuo je kako smatra da članovi Vijeća nemaju nikakvu političku ni osobnu agendu kada se zauzimaju za stabilan i reprezentativan program.

Zorislav Lukić, član Vijeća, naveo je kako je prošlo gotovo pola sata otkako je gospodin Milošević pročitao svoj prijedlog zaključka i neke stvari su mu malo bolje sjele, stoga poziva kolegu Miloševića da svoj prijedlog potpuno povuče zbog tri razloga. Prvo, zbog toga što u zaključcima Vijeća nema te famozne „nulte tolerancije“, koja se spominje u tom prijedlogu, smatra ga paušalnim. Naveo je kako je Vijeće prihvatilo sljedeći zaključak:

„U odnosu na uočene teškoće u programskim sadržajima koji se bave naslijeđem nedemokratskih režima, Vijeće upućuje programsko vodstvo na striktno poštovanje znanstvenih, kulturnih i društvenih standarda“.

U povodu konkretnih programskih sadržaja koji relativiziraju ustaške zločine, Vijeće upozorava programsko vodstvo na njihovu neprihvatljivost i neprofesionalnost i upućuje na poštovanje kritičke znanstvene prosudbe“.

Naveo je da je kojim slučajem i ostala ta formulacija u zaključku te da su prozvali Upravu HRT-a za kršenje programskih načela, to bi Vijeće moralo i dokazati. To zapravo znači da nema argumentacije o kršenju programskih načela na HRT-u. Što se tiče komemoracije u Jastrebarskom, smatra da ako se već predlaže da se to proglasi kršenjem programskih načela, onda to treba i argumentirati. Ne prihvaća da to bude prikazano kao primjer kršenja programskih načela a da Vijeće nije pročitalo ni tri retka o tome i da o tome nije raspravljalo. Treći razloga zašto poziva da se odustane od ovoga prijedloga zaključka je već prije spomenuta reprezentativna udruga, koju bi trebalo pozvati na raspravu o ovim pitanjima i koja je na neki način potaknula ovu raspravu i sazivanje ove hitne sjednice. Naveo je kako ta udruga nije jedina novinarska udruga u Hrvatskoj i ako bi raspravljali o nečemu tako ozbiljnom kao što je kršenje programskih načela ili cenzura na HRT-u, morali bi pozvati predstavnike svih onih udruga koje su, dakle, zastupljene na nacionalnoj razini u Hrvatskoj. Ujedno je istaknuo kako je predsjednik te udruge dobio izvanredni otkaz na HRT-u, stoga bi krajnje čudna bila situacija da taj čovjek bude na sjednici Vijeća. Potpuno odbija prijedlog ovakvog zaključka te ponovno poziva predlagatelja da od njega odustane i na drugi način pristupi ovoj materiji.

Dean Šoša, član Vijeća, naveo je kako će on početi svoje izlaganje jednom naizgled marginalnom stvari, a to je da je kolega Bogišić, otkada sjedi na sjednicama Vijeća, sigurno

već pet puta rekao da je Hrvatska radiotelevizija unatoč svim svojim problemima, daleko respektabilnija institucija nego Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Nevjerojatno mu je da jedan od najuglednijih članova Vijeća, barem znanstveno, izrekne takvu tvrdnju a da ona nikad nije prenesena ni u jednom izvještaju o radu ovoga vijeća. Za razliku od toga u tim izvještajima sa sjednica Vijeća često se ponavljalo da se jedna članica Vijeća morala nekome ispričati. HRT nikada nije imao potrebu prenijeti da je prema mišljenju gospodina Bogišića jači nego HAZU i ne razumije zašto je to tako. Naveo je kako je ova sjednica vrlo rubna jer o onome što je svima na pameti, sukladno Poslovniku ne bi trebali raspravljati. Uz prihvaćanje činjenice da je program HRT-a sve što HRT proizvodi, uključujući i raznorazna priopćenja i objašnjenja *press* službi, koja su često puno veća vijest nego sam program, Vijeće može proširiti svoju diskusiju i na neke od tih stvari. Naveo je kako nitko od članova Vijeća ne spori da postoje određeni kvalitetni pomaci u programima HRT-a pa su često i hvalili neke emisije. No kriterij gledanosti nikada nije bio jedini kriterij za procjenu vrijednosti neke emisije s obzirom na to kako su svjesni da se javni servis u nekoj suvremenoj eri ne može jednostavno nositi s komercijalnim servisima niti za to ima potrebe. Međutim, treba biti svjestan da javni servis koji nije gledan nikomu nije potreban. Naveo je kako HRT napravi dva, tri korak naprijed s emisijama kao što su „*Financijalac*” ili „*Što je klasik*”, a onda se slučajem u vezi ulaznica za Svjetsko prvenstvo i zbog kolege koji je nedavno dobio otkaz vrati sto godina unatrag. Nažalost, ono što HRT definira naspram javnosti i medija nisu ti mali ili srednji koraci naprijed, nego ovi veliki unatrag. Iako se možda nekima od njih čini pretjeranim nešto iz zaključka koji je predložio kolega Milošević, skreće pozornost na to da zauzimanjem stava neutralnosti postaju sve manje zanimljivi javnosti. Ujedno je naveo kako već godinama ovu kuću zapravo ne vode novinari. Novinar se ne može svesti na birokrata, to je čovjek koji živi na rubu u odnosu na ljude koji rade svoje poslove od 8 do 16 sati. Kastracija novinara na javnom i svim drugim servisima počela je odavno, a prvi korak u tom smjeru bile su zabrana točenja alkohola na HRT-u i zabrana pušenja, što je dokinulo jednu malu novinarsku slobodu. Iako to ne znači da on to podupire. Ako se još zabrani i polemiziranje, vikanje pa čak i grubo vikanje dobit ćemo idealnog novinara po mjeri nekakvog tehnomenađžmenta, a to je novinar koji od 8 do 16 sati sjedi, izvijesti o onome što je pročitao negdje drugdje, svi zadovoljni, svi sretni.

Robert Markt, član Vijeća, naveo je da s obzirom na to da svi vrlo opširno govore o temi javnog servisa da će si i on dopustiti taj luksuz. Ovo je druga godina kako sjedi u Programskom vijeću i druga godina kako se bave nekim čudnim stvarima. Bavili su se i temama koje su od interesa za javni servis i koje su važne za opstojnost ove kuće, ali smatra da su se previše bavili onime što je kolega Bogišić spomenuo, a to su osobne agende.

Iako je relevantno „najzeleniji“ što se tiče televizije i funkcioniranja televizije, smatra da kao osoba koja je obavljala brojne funkcije i kao sportaš, sedmerostruki nositelj naslova državnog prvaka u automobilizmu, može reći da je za javni servis najvažnija distribucija pravovremene, točne i relevantne informacije. Smatra da upravo te osobne agende kada se govori o pojedinačnim imenima bacaju lošu sjenu na rad Vijeća i nikako ne pripadaju među njegovu nadležnost, stoga ga ne čudi da javnost koja bi trebala biti zainteresirana za rad Vijeća to i prepoznaje. Boji se da upravo zbog toga ne ispunjavaju onu zadaću zbog koje Vijeće postoji i zato se obraća svim njegovim članovima s molbom da se te osobne agende maknu iz rada Vijeća. Svaki put kada su se sastajali na hitnoj

sjednici, iza toga je stajalo nečije ime i prezime sa svojom ulogom na Hrvatskoj radioteleviziji ili u javnom životu, što nije u nadležnosti Vijeća. Naveo je kako je često upozoravao na to da postoji jasna nadležnost Ravnateljstva HRT-a i Programskog vijeća HRT-a te iako je Vijeće prije imalo puno šire ovlasti, ono sada to nema i moli da to poštuju.

Maja Sever, članica Vijeća, navela je kako se već lagano izgubila u ovoj raspravi. Koliko je ona shvatila prijedlog zaključka je da danas ne raspravljaju zbog toga što na sjednici nisu prisutni oni koji im bi mogli obrazložiti i argumentirati navode o cenzuri iz dopisa zbog kojeg je u konačnici i sazvana ova sjednica.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, podsjetio je da prije čitanja predloženog zaključka nije bilo zainteresiranih za raspravu, međutim, nakon što je kolega Milošević iznio zaključak očito su se članovi Vijeća predomislili i odlučili sudjelovati u raspravi. Naveo je kako je njegova inicijalna ideja bila da odu na pauzu kako bi definirali zaključak, ali s obzirom na to da je kolega Lukić zatražio potpuno odbacivanje tog zaključka, moli kolegu Miloševića da se očituje na prijedlog kolege Lukića.

Vlaho Bogišić, član Vijeća, naveo je kako je njemu osobno drago što raspravljaju o zaključku. U pogledu izlaganja gospodina Markta o osobnim agendama, naveo je kako je to jednostavno neodvojivo u poslovima kao što su produkcija, kazalište, HRT pa čak i HAZU. Zanima ga komunicira li Uprava s Radničkim vijećem i Ogrankom novinarskog društva o temama koje su se probile do Vijeća i javnosti te kakvi su rezultati te komunikacije? U čemu je stvarni problem rasta tenzija u uredništvu? Je li to uobičajeni radni problem koji je onda eskalirao u osobni sukob i o čemu je tu zapravo riječ. Naveo je kako pri tome to nema nikakve veze s otkazom, nego ga jednostavno zanima zašto pucaju i rastu tenzije u raznim programima.

Bruno Kovačević, glavni urednik programa HTV 1, HTV 2, HTV 3, HTV 4 i Međunarodnog programskog kanala, naveo je kako ne može odgovoriti na pitanje vezano za komunikaciju Uprave i Radničkog vijeća jer on s time nema veze s obzirom na to da je zadužen za program. Što se tiče drugog pitanja, naveo je kako je situacija na HRT-u uobičajena i nema nikakvih eskalacija, sukoba ni povišenih tonova. Normalno je da u ovako velikoj kući bude poneki povišen ton ili poneka svađa, ali ovdje je riječ o jednom izoliranom slučaju koji nije uobičajen. Na sastancima koji se održavaju tri puta dnevno već skoro dvije godine uvijek razgovaraju argumentirano i bez povišenih tonova. Ne vidi nikakve probleme ni u uređivanju emisija, ni u uređivačkoj politici, ni u međusobnim odnosima između novinara i urednika.

Aleksandar Milošević, član Vijeća, naveo je da je zaključak takva forma koja zahtijeva jednu općenitost, kratkoću i lapidarnost u ocjenjivanju, stoga u njemu nije bilo mjesta za navođenje svih primjera propusta HRT-a. Međutim, smatra kako je dovoljno da se prisjete sjednica Vijeća i njihovih rasprava o emisijama i imenima, kao i brojnih te žestokih kritika o određenim stvarima. Smatra da upravo zbog toga nije potrebno dokazivanje u takvoj formi. Ono što je kolega Kovačević iznio na današnjoj sjednici odnosi se na recentni program i ono što čeka HRT te mu je drago zbog uspjeha i napretka, ali to nije ono što on vidi na ekranu i čuje na radiju. Odnosno to nije ono što odražava dobar dio diskusija na sjednicama Vijeća proteklih godina i to se ne podudara s općom slikom koja vlada u javnosti o ovoj kući ni sa

slikom koju o ovoj kući daju strukovna udruženja, kao i međunarodne udruge. Što se tiče nulte tolerancije, naveo je kako iako Vijeće to nije možda napisalo u zaključku, svakako je u duhu govora o tome i smatra da nije potrebna stopostotna citatnost, ali prihvaća prijedlog da se taj dio izbací iz zaključka. Predlaže da taj dio sada glasi: „*Vijeće je usvojilo zaključak i preporuku o korištenju kritičkih znanstvenih prosudbi u odnosu na praksu totalitarnih režima*“. Predlaže da još jednom svima pročita zaključak i da pristupe glasovanju o tome.

Maja Sever, članica Vijeća, navela je kako se slaže s prijedlogom kolege Miloševića i predlaže da glasuju jer rasprava bez onoga što su tražili jednostavno nema smisla. Sjednica je sazvana kako bi saslušali one koji su iznijeli vrlo oštre optužbe na račun rada programa HRT-a i nema smisla raspravljati bez njih.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, naveo je kako smatra da objeakcija o paušalnim stavovima i iskrivljenoj slici može i ne mora biti istinita, ali da se postavlja pitanje čija je to odgovornost. Ravnateljstvo mora biti svjesno da ono i ne može dobiti drukčiju sliku ako ne dobivaju odgovore na pitanja i ne uspostavljaju nikakvu komunikaciju na sjednicama Vijeća. Nekoliko sjednica prije i sada tijekom odsutnosti kolege Kedže više je puta pokušao potaknuti raspravu i dobiti neke odgovore od predstavnika Ravnateljstva, ali, nažalost, nije bilo pretjerane reakcije s druge strane. Smatra da nije fer i korektno kriviti za to samo članove Vijeća jer komunikacija mora biti dvosmjerna, stoga i ne čudi da se neki članovi Vijeća nastoje informirati preko drugih kanala, pa uključujući i medije koje su danas spomenuti. Što se tiče izlaganja kolege Kovačevića o tome da mu nitko nije dolazio vezano uz problem cenzure, to ne znači da cenzura ne postoji ili da se neki standardi ne poštuju. Korupcija se ne istražuje korupcijom, nego percepcijom korupcije. Što se tiče reprezentativnosti spomenute udruge, ne zna koliko navedena udruga ima članova, ali ovdje nije riječ o pojedinačnom imenu, nego stavu određenog dijela novinara. I konačno što se tiče pozivanja predstavnika Ogranka HND na HRT-u, smatra da su pozvani kako bi obrazložili svoj dopis da bi članovi vidjeli jesu li te optužbe uopće vjerodostojne, na čemu se temelje i slično. S obzirom na to da danas na sjednici nema nikoga tko bi im to mogao obrazložiti, teško je uopće o tome raspravljati, stoga se u tom dijelu slaže s predloženim zaključkom.

Vlaho Bogišić, član Vijeća, problematičnost ovog zaključka i pozivanje kolege Lukića da se od njega odustane proizlazi iz cjelokupnog rada Vijeća i ne ovisi o Upravi HRT-a, nego isključivo od njima samima. Njegov je dojam da su oni jedan od lošijih elemenata cijelog sustava i da se problem s nultom stopom tolerancije dogodio upravo zato što nisu imali snage izglasovati zaključak kakav je tada trebalo izglasovati. Petljanja i kontroverzije u vezi Jastrebarskog jednostavno su nedopustive te stvaraju nepotrebnu i lošu atmosferu. U hrvatskom društvu ustaški režim nema pravo postojati. To nije nikakav režim, to je nešto mnogo gore od režima. To je utvrđena znanstvena, kritička i politička istina, standard. Kao član Vijeća koji je izabran dvotrećinskom većinom on to može reći, ali to nitko neće citirati i za to nije kriva Hrvatska radiotelevizije, nego hrvatska javnost i novinari. Nijedan zaključak Vijeća nikada nije došao do javnosti, ali zato jesu afere o radnim odnosima. Vijeće ima svoj Poslovník i svoga predsjednika koji iz nepoznatih razloga već mjesecima ne dolazi na sjednice Vijeća iako je on taj koji je po Zakonu o HRT-u jedini ovlašten pozivati i organizirati radne sastanke ili sjednice Vijeća. Neće polemizirati o tom pravu predsjednika Vijeća. Unatoč neorganiziranosti Vijeća i pojedinačnoj nemoći da se probiju do javnosti i unatoč mnogim

problemima koji opterećuju rad kolega koji vode program, nepotrebno se kreću putanjom donošenja ovakvih zaključaka umjesto da jednostavno pokušaju surađivati u vezi programa. Nažalost, boji se da u ovom trenutku ne postoji neka druga statutarna kondicija od tih zaključaka. Stoga predlaže da pristupe glasovanju o prijedlogu zaključka.

Ivica Maštruko, član Vijeća, naveo je kako mogu pristupiti glasovanju, ali boji se da i dalje neće biti precizni i da će im se dogoditi ono što im se dogodilo prilikom izglasavanja onog zaključka o nultoj toleranciji. Podsjetio je kako je tada rekao da može glasovati i „ZA“ i „PROTIV“ tog zaključka jer njime u osnovi nije ništa novo rečeno. Smatra da moraju biti jasni u svojim zaključcima, a takav mu se čini prijedlog kolege Miloševića iako bi želio imati tekst zaključka prije nego što se o njemu glasuje. Na kraju želi sasvim neobvezno dodati rečenicu kojom će možda protumačiti svoja stajališta o tome da je HRT odraz stanja u društvu i politici. Naime, sve se te programske sheme, sve ono dobro, sve novine u sva četiri programa HRT-a, procjenjuju se i ocjenjuju u velikom broju slučajeva, a političke strukture pogotovo procjenjuju kako se HRT ponaša u informativno-političkim emisijama. Osobno smatra da se u informativno-političkim emisijama na neprimjeren način nagine onomu što pokušavaju neki ministri hrvatske vlade.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, određuje pauzu od deset minuta.

Nakon kraće pauze dopredsjednik Vijeća, gospodin Baketa konstatirao je da su svi članovi Vijeća dobili kopiju prijedloga zaključka kolege Miloševića i predlaže da prijeđu na glasovanje o istome.

Zorislav Lukić, član Vijeća, naveo je kako se u prijedlogu zaključka u četvrtom odlomku navodi sljedeće: „*što je HRT vrlo brzo ignorirao te dopustio revizionističko iskrivljavanje povijesti (vijest o komemoraciji u Jastrebarskom)*“. Stoga je postavio pitanje članovima Vijeća koji će glasovati za ovakav zaključak na temelju čega se ovaj primjer vijesti o komemoraciji u Jastrebarskom navodi u kontekstu mogućeg kršenja programskih načela. Smatra da bi o tome trebali raspraviti prije glasovanja o zaključku.

Aleksandar Milošević, član Vijeća, naveo je kako je to pitanje već postavio gospodin Kunić i spreman je na to odgovoriti na idućoj sjednici Vijeća, ali smatra da to sada nije potrebno jer je svima jasno o čemu je tu riječ.

Robert Markt, član Vijeća, rekao je da s obzirom na to kako se u prvom pasusu ovog prijedloga zaključka spominju ozbiljne zamjerke reprezentativnog strukovnog udruženja, zanima ga je li te zamjerke to udruženje uputilo Vijeću jer, koliko on zna, Vijeće ih nije dobilo.

Aleksandar Milošević, član Vijeća, naveo je kako je sve obrazloženo prije ove sjednice u zahtjevu za sazivanje sjednice. Ogranak HND-a na HRT-u oglosio se javnim pismom upućenim javnosti, a ne izravno Vijeću.

Vlaho Bogišić, član Vijeća, izjavio je kako kolega Lukić ima pravo predložiti drukčiji zaključak. Međutim, što se tiče njegova razumijevanja cijelog ovog problema, u okviru je vijesti iz Jastrebarskog te općenito izražavanja tog problema u programu otkako je Vijeće dalo

svoje preporuke o nultoj stopi tolerancije. Uredništvo HRT-a to ne može ili ne zna provesti i za njega je to neprihvatljivo.

Renato Kunić, ravnatelj PJ Program, naveo je kako će morati drugi put postaviti pitanje o tome namjerava li Vijeće uređivati Vijesti i određivati urednicima koje vijesti trebaju objaviti, a koje ne? Vijest iz Jastrebarskog nije organizirala Hrvatska radiotelevizija i nitko nema pravo govoriti da se bilo tko od ovih ljudi, koji iza njega sjede, zauzima za ustaški režim na bilo koji način. Navedeni događaj organiziralo je Hrvatsko žrtvoslovno društvo, a na njemu su bili i predstavnici Ministarstva branitelja. Ne može pristati na to da Programsko vijeće određuje urednicima na koji će se način neka vijest obraditi i koje događaje treba prenijeti, a koje ne. Nezavisnost novinara koji su se žalili u tom dopisu, kao i nezavisnost novinara koji danas ovdje sjede, za njega je potpuno jednaka. Ne može Vijeće sugerirati da HRT svjesno i namjerno emitira vijest koja uzdiže ustaški režim ili partizanski ili bilo koji drugi. Ti ljudi su ondje održali neku komemoraciju i to je HRT prenio u jednim vijestima s prilogom dugim oko 30 sekundi. Ne može vjerovati da je potrošio dva sata na današnjoj sjednici zbog tih 30 sekundi. Priče o ustašama, partizanima i svemu tomu ne može više slušati na sjednicama Vijeća. Naveo je kako može shvatiti kritiku da je vijest pogrešna i da je on kao urednik možda ne bi emitirao, ali Vijeće ne bi trebalo na primjeru jedne emisije, odnosno priloga od 30 sekundi stvarati konstrukciju da HRT ne radi svoj posao.

Andrea Arežina Grgičević, glavna urednica portala HRT-a i nelinearnih medijskih usluga, navela je kako je već dva puta na današnjoj sjednici rečeno da HRT nije prenio vijest o govoru predsjednice Kolinde Grabar-Kitarović o tome da ona osuđuje zločine koji su se dogodili u Jasenovcu. To nije istina, HRT je prenio tu vijest, ali ne potpuno, odnosno ne sve rečenice koje je izgovorila. Međutim, cjelokupni je govor gotovo u cijelosti prenesen na portalu HRT-a i još je uvijek ondje.

Vlaho Bogišić, član Vijeća, naveo je da on nije rekao to što je rekla gospođa Arežina i nije u redu da to sada tako iznosi. Pročitao je jednu rečenicu koja nije prenesena u programima HRT-a iako ih je slušao cijeli dan, a riječ je o rečenici koja je najvažnija iz cijelog toga govora predsjednice. Ne želi uređivati programe HRT-a, ali smatra da ima pravo iznositi činjenice, čak i da ih ne komentira.

Aleksandar Milošević, član Vijeća, smatra da invektivni gospodina Kunića ovdje nije bilo mjesta. Smatra da ravnatelj PJ Program ne bi trebao donekle povišenim tonom prozivati članove Vijeća zbog njihovih stavova i izlaganja. Članovi Vijeća imaju pravo biti i u krivu i nitko od članova Vijeća nije urednicima prigovarao zbog neke ustaške nostalgije i slično. Ovdje nije riječ o tome, kao što se ne radi i o tome da je netko od njih želio da se ta vijest ne snimi. Prigovori se odnose na način na koji je ta vijest prenesena. Odnosno HRT se proziva zbog neprofesionalizma i zbog toga što se novinari ne ponašaju kao novinari sa sviješću i zadatkom da brane ustavne vrijednosti ove zemlje. Činjenica je da HRT nema naviku prenositi ovakve događaje, komemoracije i proslave važnih datuma, osim kada je riječ o Jasenovcu. HRT je prihvatio poziv organizacije koja se inače ne bavi zaštitom ljudskih prava ni antifašizmom, iako Hrvatsko žrtvoslovno društvo vrlo jasno i dosljedno već dulje rehabilitira jednu od tih totalitarnih ideologija – NDH. Svima je jasno da se ondje nije radilo o skupu koji je žalio zbog zatvaranja, mučenja i ubijanja djece, već se radilo o rehabilitaciji takve prakse. HRT se ponio kao da to ne zna, ne čuje i ne želi govoriti o tome te je pristao na

diskurs organizatora, na njihovo označavanje. Tako da se nije dogodilo oslobađanje djece iz koncentracijskog logora smrti, nego je riječ o napadu na dječji logor i nije se radilo o jedinom ustaškom logoru smrti za djecu, već o napadu na dječji dom. U tome je pogreška HRT-a. Niste se ponašali kao novinari i kao televizija, nego kao prazna katodna cijev koja samo prenosi. Moli da se pristupi glasovanju o prijedlogu zaključka.

Zorislav Lukić, član Vijeća, naveo je kako nije namjeravao, ali da nakon ovog iskaza kolege Miloševića mora pročitati nekoliko povijesnih izvora o tom logoru. Kategorija ustaški, koncentracijski dječji logor u Jaski čista je laž. Konstrukcija koja je demantirana već u vrijeme dok je postojala Jugoslavija.

Godine 1990. objavljena je knjiga Ćirila Petešića „*Dječji dom u Jastrebarskom*” koja potpuno ruši tu lažnu sliku i strukturu, i to ne nekim ideološkim konstrukcijama, već dokumentima kao što su iskazi liječnika koji su radili u Dječjem domu Jastrebarsko i iskazi predsjednika Narodnooslobodilačkog odbora Jastrebarskog. Time je demantirano ono što je gospodin Milošević rekao, a sve može biti pročitano i citirano ako je potrebno.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, rekao je kako je poanta jasna i moli da završe s time.

Zorislav Lukić, član Vijeća, prihvća prijedlog dopredsjednika Vijeća. Još jednom je istaknuo da posjeduje tu knjigu iz doba Jugoslavije koja je razorila taj mit i tko god želi može je posuditi u Gradskoj knjižnici u Zagrebu.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, naveo je kako je jedino činjenica da se svakakve knjige objavljuju na svakakvim mjestima, ali to ne znači da ako postoji jedna knjiga, da je i to apsolutni dokaz o nečemu.

Dražen Miočić, urednik programskog kanala HTV 4, naveo je da ova tvrdnja kako se svakakve knjige objavljuju na svakakvim mjestima baš u Jugoslaviji po njemu ne stoji jer je on veći dio života proveo baš u toj državi. Što se tiče svega ovoga što je danas čuo na sjednici Vijeća, mora reći da već deset godina sluša o klerikalizaciji programa pa bi kao povjesničar po struci i on volio nešto o tome reći. Tko su organizatori navedenog skupa i što je ondje rečeno nije na HRT-u da procjenjuje. HRT ili prati ili ne prati taj događaj, a konkretni događaj emitiran je u Vijestima kao čitana vijest u trajanju od 27 sekundi i ta je vijest objavljena na teletekstu. S obzirom na to da ima dugu suradnju s Programskim vijećem, volio bi da mu se u duhu dobrosusjedskih odnosa ili miroljubive aktivne koegzistencije kaže koga smiju intervjuirati, od kojih povjesničara smiju uzimati izjave i što je istina. Volio bi da mu daju popis imena ljudi s kojima smiju ili ne smiju razgovarati, koje događaje smiju ili ne smiju pratiti i što smiju ili ne smiju objaviti.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, naveo je da ako ikada bude imao volje raditi takav posao, da će se prijaviti i biti glavni urednik, ali s obzirom na svoju poziciju kao član Vijeća takvo što onda neće raditi. Zahvalio je gospodinu Miočiću na iznimno istančanoj ironiji.

Maja Sever, članica Vijeća, navela je kako ne razumije čemu ovakav ton i u kojem smjeru uopće ide ova rasprava te zašto članovi Vijeća uopće slušaju ova dobacivanja. Nikada nijedan član Vijeća nije tražio da oni biraju goste, stoga smatra da svi zaslužuju ispriku.

Vlaho Bogišić, član Vijeća, moli da se pripazi kada se nekomu govori da je rekao ovo ili ono. Izričito se iznose činjenice, interpretacije činjenica članova Vijeća ili Uprave i moguće je da nastanu neki nesporazumi ili se postavljaju pitanja. Članovi Vijeća imaju svoja zakonska prava, ali mnogo je veća odgovornost na uredništvu.

Nikola Baketa, dopredsjednik Vijeća, s obzirom na to da više nema prijavljenih za raspravu, na glasovanje stavlja sljedeći prijedlog:

ZAKLJUČAK

Programsko vijeće zatražilo je sazivanje hitne sjednice zbog krajnje ozbiljnih zamjerki reprezentativnog strukovnog udruženja - Hrvatskog novinarskog društva, na račun kršenja profesionalnih i etičkih načela u programu.

Smatrali smo da takve tvrdnje zaslužuju razmatranje na našoj sjednici uz diskusiju s osobama koje su ih iznijele. Unatoč zakonskim i statutarnim mogućnostima te unatoč volji većine, predsjednik Vijeća nije želio na sjednicu pozvati predstavnike HND-a. Time hitna sjednica gubi svoj originalni smisao.

Na taj način još se jednom odbija razgovor s reprezentativnim strukovnim udruženjem, ali i javnošću.

Izostankom komunikacije pokazuje se prezir i potpuna ignorancija i prema svim zaključcima Programskog vijeća. Nažalost, takav izostanak zapažamo na svim razinama HRT-a. Tako je na jednoj od nedavnih sjednica Vijeće prihvatilo zaključak i preporuku o korištenju kritičkih znanstvenih prosuda u odnosu na praksu totalitarnih režima, što je HRT vrlo brzo ignorirao te opet dopustio revizionističko iskrivljavanje povijesti (vijest o komemoraciji u Jastrebarskom).

Vijeće HRT-a već dulje vrijeme prijedlozima, sugestijama i zaključcima svojih članova upozorava na česta i brojna kršenja programskih načela te obveza propisanih Zakonom i Ugovorom s Vladom Republike Hrvatske, kao i na nepoštovanje etičkih i strukovnih normi.

Kako HRT sve to sustavno ignorira, a poruke i zaključci ovog vijeća ne dopiru do javnosti, ovaj je zaključak izravno obraćanje javnosti, ali i Hrvatskom saboru zbog zabrinjavajućeg stanja HRT-ovih programa te nepoštovanja novinarskih standarda, etičkih normi i medijskih sloboda u ovoj kući.

Dopredsjednik Vijeća konstatira da je predloženi zaključak prihvaćen većinom glasova članova Vijeća (šest glasova „ZA“ - Vlaho Bogišić, Dean Šoša, Ivica Maštruko, Nikola Baketa, Maja Sever i Aleksandar Milošević i dva glasa „PROTIV“ – Zorislav Lukić i Robert Markt).

S obzirom na to da se više nitko nije javio za riječ, dopredsjednik Vijeća zaključio je sjednicu u 16.43.

Zapisnik sastavila:
tajnica Programskog vijeća HRT-a
Mirjana Bujdo Vašina, dipl. iur.

dopredsjednik
Programskog vijeća HRT-a

dr. sc. Nikola Baketa

Predsjedniku i članovima Programskog vijeća Hrvatske radiotelevizije

Izdvojeno mišljenje člana Programskog vijeća HRT-a Zorislava Lukića u donošenju Zaključka na 56. hitnoj sjednici Vijeća 1. listopada 2018. pod 1. točkom dnevnog reda *Rasprava o ograničenjima u održavanju stabilnosti programa HRT-a*

Poštovani predsjedniče i članovi Programskog vijeća HRT-a,

Na sjednici Programskog vijeća HRT-a održanoj 1. listopada 2018. glasovao sam protiv predloženog Zaključka ... *o zabrinjavajućem stanju HRT-ovih programa, te nepoštivanju novinarskih standarda, etičkih normi i medijskih sloboda u ovoj kući* zato što je kao razlog njegova donošenja navedeno kako je HRT „... opet dopustila revizionističko iskrivljavanje povijesti (vijest o komemoraciji u Jastrebarskom)“ misleći pri tome na Dječji dom u Jastrebarskom za vrijeme Drugog svjetskog rata. Većina članova Programskoga vijeća ovu je konstataciju prihvatila u Zaključku na temelju neistinitih tvrdnji člana Vijeća Aleksandra Miloševića kako je Dječji dom u Jastrebarskom bio „koncentracijski logor smrti za djecu“, što je velika neistina kojom se HRT-u i cijelom hrvatskom društvu nanosi ozbiljna šteta i nepravda.

Svoje tvrdnje o nezločinačkom karakteru Dječjeg doma u Jastrebarskom potkrjepljujem izvorima objavljenim u knjizi Ćirila Petešića *Dječji dom Jastrebarsko : Dokumenti (1939.1947.)* koja je objavljena u Zagrebu 1990.

Novoformiranu dječju bolnicu u Jastrebarskom 1942. vodio je prof. dr. Branko Dragišić, a u izjavi Zemaljskoj komisiji za utvrđivanje ratnih zločina od okupatora i njegovih pomagača 10. prosinca 1945. kazao je: „Zovem se dr. Branko Dragišić, profesor med. fak. u Zagrebu, 50 godina star, pravoslavne vjere iz Zagreba (...) Kada sam se 1942. godine vratio iz logora Jasenovac Gradiška, gdje sam proveo 4,5 mjeseca kao zatočenik (...) Od prof. Budisavljevića doznao sam čim sam se oporavio, da stižu transporti 'partizanske djece' u Gluhonijemi zavod. Uputio sam se odmah tamo i dolazio sam dnevno sa mojom suprugom Dr. Ninom Dragišić, da pružimo pomoć toj djeci (...) Bolnica se organizirala prema svima propisima jedne bolnice za djecu (...) Ukupan broj djece, koja su bila u Jastrebarskom iznosio je 3.400 (...), „Smrtnost djece je bila golema u prvome transportu. Od 12. VII. 1942. do 1. VIII. umrlo je 153 djece. Od 1. VIII. do 1. X. 216 djece; od 1. X. do 1. XI. 67 djece; od 1. XI. do 1. I. 1943. 6 djece i kasnije 2. Ukupno 444 djece dok sam ja sa suprugom radio u Jaski.“¹

Kotarski liječnik u Jastrebarskom dr. Branko Davila, član Akcionog odbora od 1941. i predsjednik ilegalnog Mjesnog odbora NOO Jastrebarsko od 1943.², u tekstu „Jastrebarsko u narodnooslobodilačkoj borbi od početka rata 1941. g. do oslobođenja 1945. g.“ objavljenom 1960-ih naveo je: „Godine 1942. dne 26. VIII. došla je u Jastrebarsko Kordunaška brigada pod vodstvom druga Nikole Vidovića. Komesar brigade bio je drug Mile Martinović, a operativni plan za napad načinio je drug Branko Žutić. Brigada je načinila prepad da spasi djecu sa Kozare kao i svu ostalu. (...) Sva djeca su otišla u šumu kod Jastrebarskog sa partizanima. (...) U Jastrebarskom se je nalazilo Dječje prihvatilište u sklopu dječjeg doma a ne logor u onom lošem smislu. Djeca u prihvatilištu nijesu imala pred zgradama i barakama ili u njima nikakve ustaške straže te su se mogla kretati po čitavom mjestu, liječnici i sve ostalo u prihvatilištu

¹ Ćirilo Petešić, *Dječji dom Jastrebarsko : Dokumenti (1939.1947.)*, str. 96-102

² Isto, str. 34

zaposleno osoblje imalo je potpuno slobodu kretanja, a liječnika, zdravstvenog i ostalog osoblja bilo je dovoljno stavljeno na raspolaganje za rad u prihvatilištu kao i u bolnici. Lijekova je bilo dovoljno na raspoloženju koliko je to bilo moguće pod tim teškim ratnim uslovima, a hrana je nabavljana uglavnom također u dostatnoj mjeri. Aktivisti NOB u Zagrebu i Jastrebarskom imali su vezu takodjer s nabavljačima iz Ministarstva udružbe, tako da su se pošiljke sa živežnim namirnicama slale redovito u dječje prihvatilište...

Dne 28. kolovoza 1942 g. vratili su partizani u prihvatilište u Jastrebarsko oko 400 djece koja su stizavala u nekoliko narednih dana. Drugovi su znali kuda ih šalju te da će aktivisti NOB paziti na djecu. Sva vraćena djeca ostala su živa i zdrava...³

Vjesnik Jedinostvene NOF Hrvatske 1. XI. 1942, str. 32 piše: „Časna sestra prepoznala je dvojicu (dječaka) koji su govorili da idu partizani. Odvede ih i ubije krampom za štalom. Vidili smo ih mrtve. Zvali su se Nikola Vojnović iz Topuskog i Vukašin Miljević iz Topuskog...“⁴ Četrdeset i četiri godine poslije tih događanja, jedan od navodno ubijenih, Vukašin Miljević, 10. III. 1986. u Borbi, str. 5, piše: „...onda sam i ja (bio) 'ubijen'... Piše to u mnogim dokumentima – od ratnog izvještaja brigade, biltena Glavnog štaba Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda Hrvatske, do driničke Borbe. Evo što se dogodilo: Krajem augusta 1942 godine IV kordunaška brigada napala je u ranu zoru Jastrebarsko... Probuđeni pucnjavom, mi smo poskakali, a oni koji su imali očeve u partizanima vikali su: 'Evo naših partizana'. Opatice su uletjele u barake pokušavajući nas smiriti batinama, ali se batina niko više nije bojao. Tada su dvije uzele za ruke mene i mog brata od tetke Nikolu Vojnovića i povele nas u baštu iza baraka. Naredile su nam da tu čekamo, što mi nismo poslušali, jer smo se njih, zbog njihove surovosti, najviše bojali. One su se ubrzo vratile noseći krampove u rukama. Zvale su nas poimenično, ali se nismo odazvali. Otišle su nazad u barake, dovele drugo dvoje djece, i udarcem krampovima u glavu ubile ih pred našim užasnutim očima. Nedugo zatim stigli su i partizani u sam logor... Mališani iz moje sobe rekli su da su nas opatice odvele iza baraka. Partizani su pošli tamo i našli ubijenu djecu.“⁵

Na web-stranici Spomen područja Jasenovac (pristupljeno 2. studenoga 2018) stoji: *Logor [ne koncentracijski, Z. L.] Jastrebarsko... Prilikom napada na Jastrebarsko u kolovozu 1942, partizani su iz logora odveli nekoliko stotina zdravije i odraslije djece, a katolička organizacija Caritas zbrinula je oko 500 mališana. Građani Zagreba, Jastrebarskog i okolnih mjesta preuzeli su 1.637 djevojčica i dječaka.*

Pri razmatranju ovoga pitanja treba uzeti u obzir i činjenicu da nijedna osoba koja je radila u Dječjem domu u Jastrebarskom od strane jugoslavenske komunističke vlasti poslije Drugog svjetskog rata nije osuđena za bilo kakav zločin.

S obzirom na izneseno, dajem ovo svoje izdvojeno mišljenje.

Srdačan pozdrav,

Zagreb, 6. prosinca 2018.

Zorislav Lukić

³ Isto, str. 40-42

⁴ Isto, str. 45

⁵ Isto, str. 47

